

**משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף א' לפיתוח פדגוגי
הפיקוח על תכניות לימודים ייחודיות**

שם ביה"ס/המוסד: גולדה מאיר

שם התכנית הייחודית: מינהל עסקים

תחום הדעת: מדעי החברה

מספר יחידות הלימוד: 2

סמל מוסד: 441139

תיכון על שם גולדה מאיר פתח תקווה
רחוב יבנה 25
סמל מוסד 441139
טלפון 039048430 פקס- 039048429

מינהל עסקים

תכ

נית ייחודית

מאושרת להפעלה החל משנת הלימודים תשס"ז

כותב התכנית: ישראל עדני

אפריל 2006

תוכן העניינים

מס	הנושא	עמודים
1	רקע	2
2	הרציונל	
	צרכי החברה	3
	צרכי התלמיד	3
	תחום הדעת וארגון	6 – 4
	המורה	7
	מטרות העל ומטרות התנהגותיות	8 - 7
	ייחודה של התכנית	8
3	עקרונות דידקטיים להפעלת התכנית	9
4	אוכלוסיית היעד	9
5	מבנה התכנית	9
6	תכנית הלימודים	10
7	הרעיונות המושגים של התכנית	11 – 10
8	דרכי ההוראה	12 – 11

12	דרכי ההערכה	9
12	יחידות הלימוד	10
	פריסת התכנית	11
13	בכיתה י"א	
14	בכיתה י"ב	
	פירוט פרקי הלימוד	14
20 - 15	מבוא לניהול	
37 - 21	שיווק	
46 - 38	מימון	
47	אתיקה בניהול	15
49 - 48	מקורות	16
	נספחים	17
59 - 50	א- נושאי חלו"מ- חשיבה למידה ומנהיגות	
60	ב- מבחן מינהל עסקים- דוגמה למחווה	
62 - 61	ג- דו"ח סיכום סיור	
64 - 63	ד- דו"ח סיור בחברה עסקית	
65	ה- ניתוח צפיה בתשדיר שירות	
67 - 66	ו- סרטים אפשריים לצפייה	
70 - 68	ז- הצגת נושא	

מינהל עסקים- תכנית לימודים ייחודית

1. רקע

תיכון "גולדה" היה במשך חמש שנים האחרונות בית ספר ניסויי. הניסוי הסתיים בשנת הלימודים האחרונה תשס"ד.

מהות הניסוי טיפוח תרבות של מנהיגות עצמית וחברתית בהוראה, בלמידה ובאורחות חיי בית הספר,

כאמצעי לפיתוחו של הבוגר הרצוי.

הניסוי בא לידי ביטוי בשני מנגנונים עיקריים:

א. הוראה ישירה של שיעורי חלו"מ – חשיבה למידה ומנהיגות.

ב. במסגרת מקצועות הלימוד השונים.

תיכון "גולדה" הצטרף בשנת הלימודים תשס"ב (2002) לתכנית הלימודים הייחודית במינהל עסקים שנכתבה על ידי

גב' קרני שגב. בתכנית זו ישנם יסודות ישירים ועקיפים של מימוש מהות מנהיגותית. דוגמא לכך, התנהגות הצרכן

שמושפעת ממניעים פנימיים וגורמים סביבתיים.

הקניית כלים של מנהיגות עצמית כמו, מודעות עצמית, קביעת מטרות, קביעת סדרי עדיפויות ועוד, יאפשרו לבוגר להיות מושפע במידה מועטה על ידי המניעים הפנימיים והגורמים הסביבתיים ולקבל החלטה אישית ניטרלית ככל האפשר, במילים אחרות מיקוד השליטה הפנימי יהיה הדומיננטי ויצמצם את מיקוד השליטה החיצוני. חלק מהכלים הללו הם מרכיבים בתהליך קבלת החלטות, תהליך שתחילתו בתכנון אסטרטגי עד לבחירת החלופה הנבחרת, כל אלה הינם חלק מכלים המביאים לידי ביטוי מנהיגות אישית, עסקית.

מספר התלמידים הגדול ורמתם הגבוהה של התלמידים שבחרו ללמוד מגמה זו מעיד על התאמתה לאוכלוסיית בית הספר.

בית הספר וכותב תכנית זו מאמינים כי, מנהיגות היא של אדם היודע להציב מטרות ויעדים ומתכנן את האסטרטגיה הטובה ביותר למימושן. במילים אחרות אדם בעל חזון אישי הפורט אותו למטרות ויעדים ומתכנן את המשאבים למימושן, המשאבים הם, פיננסיים, הון אנושי והון אחר ועם כלים אלו לנוע בתוך סביבה אוהדת יותר ואוהדת פחות. תחום המנהיגות רחב ביותר ובית הספר בחר לטפח בקרב הבוגר שני מרכיבים של מנהיגות : אישית וחברתית וזאת באמצעות תכנית מיוחדת הנקראת חלו"מ- חשיבה למידה ומנהיגות כל זאת במסגרת החזון הבית ספרי של טיפוח תרבות. טיפוח תרבות של מנהיגות עצמית וחברתית.

בכיתה יוד, בית הספר מקנה לתלמידיו יסודות של מנהיגות אישית ובכיתה י"א, יסודות של מנהיגות חברתית . (מנהיגות עצמית היא של אדם הנושא באחריות לבחירותיו, ומוביל את עצמו לכדי מימוש עצמי במעגלי חייו השונים . מנהיגות חברתית, של אדם הרגיש לצרכי הזולת, לצרכי הקהילה.)

היסוד המארגן של תכנית הלימוד מינהל עסקים הוא המנהיגות, יסוד המשתלב היטב בחזון הבית ספרי. התכנית מאשרת לבית הספר להוסיף את המימד של המנהיגות העסקית.

מנהיגות עסקית היא, של אדם בעל מודעות עצמית ומודעות סביבתית, מוביל יוזמה, רגיש להזדמנויות, לאיומים תוך כדי התמודדות במסגרת המשאבים הקיימים של הארגון אותו הוא מנהל.

2. התפיסה הרעיונית של התכנית (הרציונל של התכנית)

א. צרכי החברה

החברה זקוקה לבוגר המסוגל להוביל את עצמו, להוביל אחרים במסגרות שונות במהלך חייו, בתוך מסדרונות הבין ארגוניים והתוך ארגוניים תוך כדי גילויי רגישות לשינויים מתחוללים בסביבתו הקרובה והרחוקה .

אפשרויות התעסוקה במדינת ישראל רבות ומגוונות, החל מתעשיות מסורתיות דרך תעשיית ההייטק ועבור לסוגי מסחר ושירות שונים. אולם רוב אזורי התעשייה מרוכזים באזורים גיאוגרפים מצומצמים .

בפתח תקווה קיים אחד מאזורי התעשייה והמסחר מהגדולים בארץ ובמרחבה חברות כמו: טבע, אסם, אינטל, אי, בי,אם, הוט, מרכזי מסחר ועוד . לכן, התעשיות המגוונות ומרכזי המסחר הללו מהוות לבוגרי העיר פתח תקווה פוטנציאל תעסוקתי בתחום הניהול ברמותיו השונות. החברות השונות מצפות מצד אחד, ממערכת החינוך להכין תשתית ניהולית שיהוו עתודה כבר מגיל צעיר לארגוניהם ומהצד האחר מערכת החינוך מצפה מבתי הספר להכין בוגר הידע לנוע במעבי החברה, בוגר הידע לנהל את חייו.

בית הספר ינהל דו שיח עם הארגונים שבטחה של העיר אשר יפרסו את חסותם על תלמידי המגמה, חסות שביטוייה בסורים לימודיים בארגונים האלה, כמו כן הזמנת מנהלים בדרגי הניהול השונים שישוחחו עם התלמידים על תפקידיהם והדרכים למימושם, אלה ואלה יביאו למימוש רצונותיהם של הארגונים להכין בוגר היודע לנהל את חייו ובבוא העת לנהל, להניע מסגרות ארגוניות שונות.

פתח תקווה, עיר הטרוגנית בתחום החברתי, מסורתי ואפילו בעלת צביון דתי יחסי, כלכלית, עדתי. יש קושי לאפיין את משפחות התלמידים עקב השונות הרבה. חלק מהתלמידים מגיעים משכונות מבוססות, חלק משכונות פחות מבוססות, חלקם מסורתיים, חלקם חילוניים, המאפיין היחסי המובהק של התלמידים הוא רמתם הלימודית הטובה. תרבותם היא תרבות של בני הנוער הכוללים את המאפיינים של חברת חומרנית, הישגית. השונות הסוציאלית יוצרת קבוצות חברתיות על בסיס שייכות גיאוגרפית וקבוצות התייחסות שעלול (לא בהכרח) ליצור איזשהו ניכור בין חלק מאוכלוסיית התלמידים. חשוב לציין כי בפתח תקווה ישנו וועד הורים עירוני מעורב שדורש להכין את בניהם לקראת המחר.

לפיכך, מערכת החינוך ובכללה מערכת החינוך בעיר פתח תקווה בשיתוף וועד הורים, הציבה לעצמה את דמותו של הבוגר ובין היתר בוגר היודע להתמודד עם סביבה דינמית, תחרותית, משתנה בקצבים שונים ובלתי צפויים. **התפיסה החינוכית של תיכון "גולדה"** נגזרת מדמות של הבוגר העתידי, ומאפייני עידן הידע, שבו אנו חיים. עידן שמאופיין בכמויות ידע עצומות הנגיש לכל אדם, ידע זה מתפתח ומשתנה כל הזמן, עידן שמאופיין בהתפתחות טכנולוגית, התפתחות ההייטק, הקמתן של חברות ותתי חברות, מיזוגים אנכים ומיזוגים אופקיים, לכל אלה נדרשים מנהלים, מנהיגים, בני אדם בעלי יכולת קבלת החלטות, היודעים לקרוא ולהבין את המידע הקיים ולהבחין בין חשוב ללא חשוב. בני אדם היודעים להנהיג את עצמם ואחרים לעבר יעד מסומן.

על כן תיכון גולדה מאמין כי טיפוח מנהיגות, הוא מרכיב חשוב ביכולת התלמיד להתמודד עם סביבתו, מאפשר לתלמיד למקם את עצמו בחברה ובהמשך לשפר או לחזק את מעמדו. לכן בית הספר מקנה לתלמידיו יסודות של מנהיגות אישית ובין אישית. באמצעות תכנית הנקראת חלו"מ- חשיבה, למידה ומנהיגות.

היסוד החשוב- טיפוח מנהיגות מתאים לאוכלוסייה ההטרוגנית של בית הספר ונותן מענה לשונות זו. לימודי מינהל עסקים הם נדבך חשוב במסגרת טיפוח המנהיגות של תלמידי בית הספר. תכני הלימוד שנבחרו במסגרת מינהל עסקים יכינו היטב את התלמיד להתמודדות עם סביבתו החברתית והארגונית ויאפשר את מימוש צרכי החברה בכלל ומערכת החינוך בפרט.

ב. צרכי התלמיד

בית הספר וכותב התכנית מאמינים כי הקשר של התלמיד עם סביבתו הקרובה, משפחה, קבוצת הגיל, שוויון הזדמנויות והסביבה הכללית חשוב וחיוני להצלחתו בחיים. אולם, תמורות חברתיות, כלכליות המשתנות בקצב מהיר, יוצרות מבוכה בקרב אדם בוגר בכלל ובודאי בקרב תלמיד השומע את קולות המבוכה בביתו, בסביבתו ובארצו.

רוב התלמידים הבאים משכבות סוציאקונומיות מבוססות מחד אינם מודעים באופן יחסי למגבלות כלכליות ואילו תלמידים הבאים משכבות סוציאקונומיות מוחלשות מייחלים למצוא את הדרך לנוע בהצלחה בשבילי סביבתם. עיניו של התלמיד פקוחות לשונות שבקרב חבריו. ועליו להתמודד עם שונות זו.

לכן, התלמיד המבוסס והמוחלש זקוק לכלים שיסייעו לו להנהיג את עצמו בעולם סבוך זה עולם של חומר ופחות רוח. והכלים זהים.

כאמור, אוכלוסיית תלמידי בית הספר היא הטרוגנית בכל תחומי החיים, חברתי, כלכלי, פוליטי. בהיבט הסוציאקונומי, חלק מהורי התלמידים, מנהלים או בעלי תפקידים ניהוליים. חלק מהורי התלמידים בעלי עסקים קטנים וחלקם שכירים. והומוגנית יחסית ברמתם הלימודים, תלמיד המעוניין ללמוד בבית הספר חייב לעמוד בשני קריטריונים מובהקים ציון 70 ומעלה בסוף כיתה ט', (למעט תלמידי מב"ר) והתנהגות ברמה טובה ומעלה. תלמיד המעוניין ללמוד במגמת מינהל עסקים חייב לעמוד בקריטריונים הבאים: ממוצע ציוניו בסוף כיתה יוד לא יפחת מ- 75 וכן במקצוע המתמטיקה ציון 90 ברמת לימוד של 3 יח"ל, 75 ברמת לימוד של 4 יח"ל ו- 60 ברמת לימוד של 5 יח"ל. הסיבות לקביעת הקריטריונים הללו כשהדגש על מתמטיקה, מאחר שבמהלך הלימודים התלמידים נדרשים לנתח ולהציג מודלים גראפיים ומתמטיים, דוחות כספיים.

לימודי מינהל העסקים יאפשרו לתלמיד ליצור קשר חיובי עם סביבתו. הלימודים יגבירו את האינטראקציה בין הלומדים להוריהם, לאלה שהוריהם נמנים עם מערכת ניהולית של ארגון כלשהו, יצירת דו שיח מתמשך ולמידה משני מקורות, בית הספר והבית.

לא לה שיהוריהם אינם נמנים עם מערכת ניהולית של ארגון ייתרמו באמצעות דרכי הוראה מגוונות שפורטו, למידה משותפת עם תלמידים אחרים ויצרת קבוצות הטרוגניות להעברת מידע, ידע ומבנה חשיבה הטרוגני. הלימודים ישנו את תפיסת התלמידים את חבריהם על ידי קבלת כלים כמו, עבודת צוות וזאת בין היתר על מנת לצמצם את תחושת הניכור.

משיחות עם הורי תלמידים ניתן דגש למספר נקודות. ההורים שעיסוקם ניהולי, מנהלים יחסים עם בניהם/בנותיהם על בסיס מכנה משותף מינהל עסקים בהיבט של לנהל להנהיג את העסק. הורים שאינם עוסקים בכך מעבירים מסר מעניין ועיקרו דגש על צרכנות נבונה וניהול יעיל של הכנסות המשפחה בהיבט של לנהל, להנהיג את התחום הכלכלי במשפחה.

לימודי מינהל עסקים יסייעו ליצור קבוצה הומוגנית מקרב הקבוצה ההטרוגנית שתבחר ללמוד מקצוע זה, ההומוגניות תבטא במהלך לימוד המגמה בעבודות קבוצתיות וכך יאוחדו להם קבוצות תלמידים מרקע סוציאקונומי שונה ותחושת הניכור תצומצם.

במסגרת מקצועות הלימוד במינהל עסקים ניתן להכין את התלמיד להכרה עצמית, צרכנות נבונה, ניהול פיננסי כל אלה באמצעות מקצועות השיווק והמימון.

המיומנויות הנדרשות מתלמיד המעוניין ללמוד מינהל עסקים הם: יכולת חיפוש מידע באינטרנט, יכולת שימוש ביישומי אופיס וורד ואקסל, מיומנויות אלו נרכשו במהלך שנות לימודיו בחטיבת הביניים ובכיתה יוד. מיומנות נוספת נדרשת, שימוש בכלי המנהיגות האישית אותן רכש בכיתה יוד ובכיתה י"א במקביל ללימודי מינהל עסקים.

לימודי מינהל עסקים מאפשרים הקניית יסודות של דרכי ניהול עצמי ושל מערכות שונות ומורכבות לתועלת הצרכן, הארגון והקהילה.

ג. תחום הדעת וארגונו

רב תחומי – מינהל עסקים הוא מקצוע רב תחומי הכולל תחומי ידע רבים כמו: ניהול השיווק, ניהול המימון, ניהול משאבי אנוש, ניהול תחת סיכונים, אי וודאות, ניהול הארגון, ניהול פרויקטים... לפיכך, דיון בנושא מסוים מתחום דעת אחד משלב בתוכו היבטים מתחומי דעת שונים בעיקר מאשכול מדעי החברה. דוגמה: תחום הדעת שיווק והנושא התנהגות הצרכן. לנושא זה יש היבטים סוציולוגיים – אלו גורמים סביבתיים משפיעים על הצרכן. היבטים פסיכולוגיים – אלו גורמים פנימיים משפיעים על הצרכן, היבטים כלכליים – יכולות הצרכן, מיקומו הכלכלי. היבטים פוליטיים – תחום מדע המדינה /אזרחות – גישה כלכלית של מנהיגי השלטון סוציאלית חברתית או קפיטליסטית..

משמעות ללומד – התוכנית מסייעת ללומד לקבל החלטות אישיות, להכיר את סביבתו העסקית להבינה, לזהות שינויים ולדעת להסבירם, להכין את עצמו לקראת החיים שלאחר לימודי בית ספר תיכון בפרט ולחיים בכלל. ועל כן יוטלו עליו מטלות המביאות לידי ביטוי את טיפוח המנהיגות. המטלות הן הערכת עמיתים, הצגת נושא, ובמסגרת עבודת צוות – דוחות סיור.

הספיראליות של התכנית – התכנית משקפת גישה ספיראלית, בכל פרק נלמדים עקרונות ומושגי יסוד מרכזיים על פי מטרות הפרק, עקרונות ומושגים אלו נלמדים שוב בהדרגה ובהקשרים שונים. בכיתה י"א התלמיד רוכש כלים של מנהיגות עצמית במסגרת פרקי היסוד: מבוא לניהול, הבנת ניהול השיווק, התנהגות הצרכנים והבנת הדוחות הכספיים של הפירמה. יתר פרקי התכנית הם מודולות שניתן ללמד בנפרד ובהקשר לפרקי התשתית. משחק העסקים, ההחלטות הניהוליות מקבלות מימד ביצועי במסגרת עבודת צוות, החלטות באות לידי ביטוי בהעמקת נושא תמהיל השיווק והחלטות פיננסיות.

היסוד המארגן של התכנית הוא טיפוח המנהיגות – תכני הלימוד הנלמדים: ניהול, שיווק ומימון מאפשרים לפתח בקרב הבוגר יסודות של מנהיגות עסקית והרחבת המנהיגות האישית. תכנית הלימודים שתתחיל בכיתה י"א תתחיל בפרק הניהול על פי הסדר הבא, המנהל ותפקידיו, גישות בניהול, סגנונות ניהול מודלים בקבלת החלטות והענת עובדים. הסיבה לסדר זה היא היררכית, ראשית התלמיד יבין מהו מנהל ומהם תפקידיו. מושג הניהוג למושג זה הגדרות רבות, בית הספר בחר להציג את ההגדרה של אדם היכול להציג כוון, חזון ולהוביל אליו וזאת בזיקה לחזון הבית הספרי: טיפוח בוגר המציב יעד ומוביל את עצמו למימוש.

הפרק הבא שילמד הוא גישות ניהוליות, לאחר שהתלמיד יבין מהו מנהל ומהם תפקידיו, ידע התלמיד כי כל מנהל ארגון נוקט בגישת ניהול מסוימת וכל הארגון פועל בהתאם לגישה זו. קיימות גישות ניהול מסורתיות כמו גישת המערכות וחדשניות כמו ניהול ממוקד. הגישות שילמדו הן: א. גישות ניהול על פי יעדים, מפני שגישה זו מסייעת לממש את טיפוח המנהיגות, הגישה ממקמת את המטרה בלב הסיטואציה המנהיגותית. ב. גישת המערכות, המסייעת להתמודד עם בעיה דרך היבטים רבים, כלכלי, חברתי, פוליטי, פסיכולוגי, לפיכך התלמיד יבין שפעילות מנהיגותית, ניהולית אינה בחלל ריק ועליו לשקול גורמים רבים מחד ולהפעיל את כל תתי המערכות הקיימות במערכת לידי שלמות למימוש המטרה. ג. ניהול על פי אילוצים- המשאבים מוגבלים והרעיון על פי גישה זו איך אני עושה יותר עם מה שיש לי, כיצד אפיק תפוקה משמעותית על יד מיקוד משאבים בחסם, גישה זו מסייעת לתלמיד להיות פרואקטיבי ללחפש את הדרך במסגרת האילוצים ולא להמתין לגואל.

הגישה הניהולית משפיעה על הסגנון הניהולי ולכן פרק זה נלמד לאחר מכן, סגנונות ניהול נעים בין המנהיג הסמכותי לבין המנהיג הדמוקרטי, הסגנון הנבחר נובע מהמסגרת בה פועל המנהיג ומאישיותו. הבנת סגנון ניהול של מנהל תסייע לתלמיד בשני מישורים, הראשון הקניית סגנון ניהולי אפשרי והאחר הבנת סגנון ניהולי של המנהל או המפקד באחת המסגרות בו הוא ימצא במחזור חייו וכך ידע להתאים את עצמו ולהוביל את עצמו היטב במסגרת הארגון שבו פועל באותה עת.

לאחר פרק סגנונות הניהול ילמד פרק קבלת החלטות המסיים את פרק הניהול, קבלת החלטות מושפע מסגנון המנהיגות ולכן הוא יבוא לאחר פרק סגנונות ניהול, קיימים מודלים רבים, בפרק זה נתמקד במודל הרציונלי, מהצבת מטרה עבור דרך חלופות למימושה ועד לבחירתה. פרק זה יסייע לתלמיד לתכנן היטב את מימוש מטרותיו. המשאב האנושי הוא לב הארגון, מה גורם לאדם לקבל תכתיב מאדם אחר, מהי הדרך להנעת עובד? מדוע פריון העובד עולה או יורד?, הפעילות היומיומית שוחקת את העובד, לכן המנהל ידע את נפש עובדיו, תיאוריות רבות עוסקות בהנעת עובד, התלמיד ילמד תיאוריות הנעה העוסקות בצרכי האדם ובציפיותיו מהארגון. פרק זה ילמד הוא אחד הגורמים המשפיעים על תהליך קבלת החלטות ולכן הוא ילמד לאחר פרק קבלת החלטות. בסיום פרק המבוא ילמדו פרקי השיווק והמימון במקביל.

שיווק- בפרק זה, התלמיד יקבל כלים של מודעות עצמית על ידי הבנת הגורמים המשפיעים על היחיד כצרכן בחברה. מודעות עצמית היא בסיס למנהיגות אישית, כלים תכנוניים כמו תכנון אסטרטגי או טקטי תהליך תכנון אסטרטגי הוא אמצעי המאפשר לכל אדם להתמודד עם אירועים אישיים, חברתיים או קהילתיים. נושא השיווק יתחיל בפרק יסוד ניהול השיווק, בפרק זה, התלמיד ילמד מושגי יסוד וגישות בסיסיות בשיווק וכן האסטרטגיה הכללית להגיע לשוק המטרה. פרק נוסף יסודי הוא התנהגות הצרכנים, פלח שוק הוא המטרה המרכזית של כל פירמה, התנהגותו של כל פלח שוק מושפעת מגורמים סביבתיים ופנימיים ולכן מנהל צריך לדעת ולהחליט מהו פלח השוק שאליו הוא פונה ודרך פנייתו לפלח זה תושפע מהגורמים הפועלים על התנהגותו של פלח זה. הפרקים האחרים הם מודלוריים וניתן ללמדם בהקשר לפרקי היסוד. מומלץ ללמדם על פי הסדר הבא מדיניות מוצרים, מדיניות מחירים ומדיניות קידום מכירות הסיבה לסדר זה, לאחר מנהל השיווק למד את שוק המטרה, יותאם לשוק זה המוצרים המתאימים ובהתאם המחרתם של מוצרים אלו. השלב האחרון בתהליך השיווקי הוא הבאת המוצר אל הלקוח בשני אמצעים מקום, ופרסום.

מימון – בפרק זה, התלמיד רוכש כלים המאפשרים לו להתמודד עם בעיות מימוניות אישיות ומשפחתיות. כלים אלו מחזקים בקרב התלמיד את הבנתו למגבלות המימוניות ועל כן התלמיד ינהיג את עצמו במסגרת המגבלות הללו ויאתר דרכים להתגבר עליהן.

פרק היסוד שילמד הוא – הפירמה – מבנה, מקורות ההון ודוחות הכספיים. הפירמה היא כמו משק בית, יש לה הכנסות והוצאות קבועות ומשתנות והוא מעוניינת ברווח כספי משק בית יש לה הכנסות מעבודה, הוצאות שוטפות ומזדמנות וככל האפשר מעוניינת ברווח (חסכון). הדוחות הכספיים מאפשרים מעקב וצילום מצבה של הפירמה/משק בית. אם לאורך זמן (דו"ח רווח והפסד, תזרים מזומנים) ואם צילום של מועד מסוים (מאזן).

הפרקים הבאים הם מודולוריים וניתן ללמוד בהקשר לפרקי היסוד, מומלץ ללמוד על פי הסדר הבא, לאחר שהתלמיד הכיר את הדוחות הכספיים, ילמד לנתחם ולהסיק מסקנות. פרק התכנון הפיננסי – ניתוח נקודת האיזון דורש בסיס ידע של הוצאות קבועות ומשתנות כפי שהן נלמדות בדו"ח רווח והפסד בפרק היסוד = הדוחות הכספיים. הפרק כדאיות ההשקעה הוא פרק מתקדם עבור התלמידים ולכן ילמד בסוף פרק המימון.

תכנית הלימוד במינהל עסקים בת שתי יחידות לימוד ובמסגרת לימודי מדעי החברה ומתווספת ללימודי כלכלה – שתי יחידות לימוד והיחידה החמישית ובה שתי יחידות משנה, עבודה אישית והפנ"מ – פרויקט לניהול משק מודרני ("משחק העסקים").

במסגרת לימודי שתי יחידות בכלכלה התלמיד רוכש ידע והבנה של כלכלת מיקרו ומקרו של הכרת בסיס השפה והחשיבה הכלכלית. התלמיד לומד מושגי יסוד ולומד ומתרגל כלי ניתוח של התיאוריות הכלכליות שבאמצעותם ניתן בעיות עיוניות ואקטואליות במשק הישראלי.

במסגרת רחבה יותר, התלמיד מכיר את הגורמים שבסביבתה העסקית של הפירמה ושאינם בשליטתה, כמו שכר מינימום, מחיר מינימום, מחיר מכסימום, מדרגות מס, תקנות, חוקים. לימודי הכלכלה מקנה לתלמיד כלים לניהול, שיווק ומימון וכולם ביחד גורמים המסייעים לניהול ולקבלת החלטות. יש נושאים משלימים ויש נושאים משותפים. הנושאים המשלימים לדעת כותב תכנית זו הם: מושגי יסוד, עקומת התמורה וגורמי הייצור, התלמיד לומד שיש מגבלות של משאבים ויש צורך לבחור ולוותר, כך גם לפירמה משאביה מוגבלים ויש צורך בסדרי עדיפויות. בנוסף לכך התלמיד לומד את המושג יתרון יחסי – מושג חיוני לכל מנהל מהי הנקודה החזקה של הארגון ביחס לארגון דומה. בפרק היצע וביקוש התלמיד לומד מהו שוק של תחרות משוכללת ולא משוכללת ועל פיהם הוא קובע את כמות המוצרים שייצר ומהו המחיר הקובע שמאפשר רווח לפירמה, יותר מכך התלמיד לומד שסביבתו העסקית היא לעיתים במסגרת תחרות משוכללת ולעיתים מוגבלת על ידי החברה כמו התערבות הממשלה בתחומים שונים, מחיר מקסימום, מחיר מינימום, שיעורי המס הישירים ועקיפים, הטבות שונות לפירמות. פונקציית הייצור לומד התלמיד להקצות באופן יעיל את משאביו המוגבלים, מדיניות הריבית במשק וההשפעה על גיוס הון להשקעות שיאשרו צמיחה של פירמה, במסגרת פרק המסחר הבינלאומי יבוא לידי ביטוי גורמים משפיעים על היצוא היבוא כמו שער המט"ח, סוגי המכס השונים ומטרותיהם..

הנושאים המשותפים הם: הפירמה ודוחותיה הכספיים, דרכי גיוס הון, הון עצמי והון זר, מחיר הכסף – הריבית והדרכים לחישובה, חישובי כדאיות השקעה המושפעת ממדיניות הריבית.

ובמסגרת היחידה החמישית שתי יחידות משנה-העבודה האישית המאפשרת, טיפוח כישורים של לומד עצמאי. מסוגל להבנות מידע ליצור סינתזה בין רכיבים להבנת תופעה מחקרית ופיתוח אוריינות מחקרית שבה הוא מנתח נתונים, מעבדם ומסיק מסקנות. מסגרת זו דורשת מהתלמיד מנהיגות אישית, יוזמה וקביעת סדרי עדיפויות בזמן נתון מצב המאפר לטפח ולשפר את המנהיגות האישית.

ומשחק העסקים- המאפשר, טיפוח כישורים של עבודת צוות, מסוגל במסגרת המשחק לאתר הזדמנויות, איומים ולתכנן אסטרטגיה שתוביל את הצוות אל היעד, משחק עסקים- או הפנ"מ - פרויקט לניהול משק מודרני הינו סימולציה המהווה אמצעי להעשרת הוראת מינהל עסקים וכלכלה. במסגרת הפנ"מ בפרק זה, התלמיד לומד להתמודד בתוך צוות, לומד להתמודד בתוך סביבה תחרותית, דינמית, מתנסה בתהליך קבלת החלטות המשתפרת לאורך כל המשחק. מסגרת משחק העסקים משפרת את המנהיגות החברתית- עבודת צוות ואת המנהיגות העסקית- תכנון פעילות שוטפת של פירמה, הבנת תחומי פעולה של פירמה וחשיבה לטווח ארוך. במסגרת משחק העסקים התלמיד וצוותו מקבלים חמש פעמים החלטות לאופן פעילות הפירמה. האיכות הולכת ומשתפרת מהחלטה להחלטה. נזכור כי החלטות מתקבלות על ידי כל אדם באופן קבוע, ישנן החלטות כבדות משקל הדורשות תהליך תכנוני ויש החלטות המתקבלות מייד לאור הנסיון שנרכש. על כן, טיפוח ותרגול תהליך קבלת החלטות, יביאו להחלטות איכותיות בכל תחומי חייו של התלמיד.

אתיקה ניהולית- התוכנית תדגיש במסגרת הנושאים הניהוליים שאלות ערכיות העוסקות ביחס מעביד עובד וביחסי יצרן צרכן.

ד. המורה

המורה המיועד ללמד את התכנית הוא כותב תכנית זו. בעברו קצין בכיר בצה"ל שבין יתר תפקידיו, למד וחינך חיילים ומפקדים יסודות של מנהיגות בכלל וצבאית בפרט צבאית, בוגר תואר שני במינהל עסקים והתכנית למנהלי בתי ספר של מכללת בית ברל. לכן תחום טיפוח המנהיגות נהיר לו היטב. תפקידיו בבית הספר גולדה, סגן מנהל, מחנך ומלמד את המקצועות הבאים: חלו"מ- (מנהיגות אישית וחברתית), כלכלה, סוציולוגיה(בעבר) ואזרחות, בצוות המוביל שהטמיע את תכנית החלו"מ בבית הספר. כותב תכנית זו מאמין כי כל אדם חייב להיות בעל יכולת לשקול את צעדיו באופן עצמאי, חופשי ולא להיות נתון להשפעותיהם של גורמים שונים בחברה. עצמאות בתהליך קבלת החלטות בונה בוגר חושב הידע לנווט את עצמו בתוך הסביבה בה הוא חי, בפתח תקווה הסביבה החברתית, פוליטית, כלכלית מורכבת מאוד.

מדוע מינהל עסקים? ערכי ונורמות החברה נוטות להיות יותר חומרניות מבעבר, תרבות הצריכה, ההישגיות הן החץ להיות האדם בעל מעמד בחברה זו. לכן המורה מאמין כי פרקי התכנית שנבחרו מקנים לתלמיד כלים להבין את סביבתו המורכבת ולהיות בעל יכולת להנהיג את עצמו במרחבה.

ה. מטרות על כלליות

מטרות העל נגזרות מהרציונל של התכנית, המטרות האופרטיביות המייחדות את נושאי הלימוד יובאו בראשיתו של כל נושא.

בגיבוש המטרות רוצה בית הספר לבנות בוגר בעל יכולת הובלה עצמית ושל אחרים, בעל יכולת למידה עצמית.

*פיתוח מיומנויות ניהול וכשירויות לקבלת החלטות וביצוען.

*פיתוח תפיסה ניהולית כוללת ואינטגרטיבית להבנת הגורמים המשפיעים על הארגון וסביבתו.

*הקניית יכולת ראייה מקיפה של המציאות החברתית, הכלכלית והעסקית והקשרים ביניהם.

*פיתוח אצל התלמיד גישה צרכנית נבונה ותפיסה כוללת למימוש צרכיו, טעמיו כצרכן.

*הכרת הסביבה העסקית באמצעות מנהלי יחידות עסקיות נושמות.

*טיפוח ערכים של אמת בפרסום, כיבוד החוק, וכבוד האדם.

ז. ייחודה של התכנית

תכנית מינהל העסקים המוצגת כאן שונה מתכניתה של קרני שגב, תכניתה של קרני מושתתת על למידת שני נושאים שיווק ומימון ואינה מביאה לידי ביטוי יסוד מארגן ממש. זולת התכנית הנקראת מינהל עסקים.

התכנית של תיכון גולדה מבוססת על יסוד מארגן מובהק טיפוח מנהיגות.

יסוד המאפשר יצירת גשר לצרכי הסביבה הקרובה, לצרכי התלמיד ולצרכי בית הספר. גשר זה הוא המכנה המשותף בין ההורים לילדיהם ובין הקבוצות השונות בבית הספר וכהשלכה לעתיד על הקהילה והחברה בכלל.

הנושאים שנבחרו מבוססים על חלק מתכניתה של קרני שגב ומקבלים דגש על יסודות המנהיגות האישית והחברתית עסקית.

הערך המוסף של התוכנית הוא בין השאר בפיתוח המנהיגות האישית והעסקית, יכולת ניתוח וקבלת החלטות. כלים

שיש בהן להכשיר ולאמן את התלמידים בהתמודדות עם הדרישות והאתגרים שמציבה החברה בחיי היום יום גם

מעבר לתחום של הכלכלה ומינהל העסקים.

הנושאים שיילמדו- מבוא לניהול, התנהגות הצרכנים ודרכי המימון השונות יילמדו בדגש על מודעות עצמית. תכנון

אסטרטגיה, תהליך קבלת החלטות. דרכי ניהול ההון האישי, המשפחתי כבסיס למנהיגות עצמית. הכרת הסביבה,

תרבויות משנה ומאפייני התנהגויותיהם, קריאה וניתוח דוחות פיננסיים כבסיס למנהיגות עסקית.

3. עקרונות דידקטיים להפעלת התכנית

א. הלמידה היא תהליך של הבניית ידע, התלמיד פעיל בתהליך זה וימצא את יכולתו על כישוריו ומשאביו.

- סביבת בית הספר והתלמיד מקיימים דיאלוג מתמיד, קיומו של הדיאלוג בבית הספר ימנף את הדיאלוג בין התלמיד לסביבתו הנוספת כמו המשפחה וקבוצות ההשתייכות.
- ב. פיתוח המודעות של התלמיד למושגים היומיומיים בהקשר ללמידה- הידע הקודם אותו רכש התלמיד מנסיונו הכללי, ישמש בסיס לידע שיוקנה לתלמיד במהלך הלמידה.
- ג. תכנית מינהל עסקים בנויה מפרק יסוד – מבוא לניהול שילמד כפרק כללי תשתיתי ומפרקי השיווק והמימון שילמדו במקביל. בכל פרק שיווק או מימון ילמדו פרקי התשתית ולאחר מכן פרקים מודולוריים שהסדר ביניהם אינו משמעותי אם כי מומלץ סדר מסוים כפי שבא לידי ביטוי ברציונל. כל פרק ילמד סביב יסוד מארגן המחזק את היסוד המארגן הכללי, טיפוח המנהיגות.
- ד. דרכי הוראה מגוונות שיתנו מענה לשונות של התלמידים.
- 1) ההוראה הפרונטלית- שתגוון בכלים הבאים: דיונים בכיתה. צפייה בסרטים סיור לימודי .
 - 2) עבודת חקר אישית- ניתוח אירוע על מחקר שוק או הודעה לעיתונות . ניתוח דוחות פיננסיים.
 - 3) עבודה קבוצתית- ניתוח ארוע, משחק העסקים, סיורים בחברות שונות בעיר פתח תקווה.
 - 4) הצגת נושא- כל לומד יציג בכיתה נושא שייבחר על ידי התלמיד ויאושר על ידי המורה.
 - 4) שימוש במאגרי מידע : ספריה ואינטרנט.
- ה. הערכה- מבחנים, מטלות אישיות וקבוצתיות, הערכת עמיתים.

4. אוכלוסיית היעד

התכנית מיועדת לבוגרי כיתה יוד בתיכון "גולדה מאיר" בפתח תקווה.

תיכון גולדה הוא תיכון עיוני המגיש תלמידים למבחני בגרות.

אוכלוסיית תלמידי בית הספר היא הטרוגנית בכל תחומי החיים, חברתי, כלכלי, פוליטי. בהיבט הסוציאקונומי, חלק מהורי התלמידים, מנהלים או בעלי תפקידים ניהוליים. חלק מהורי התלמידים בעלי עסקים קטנים וחלקם שכירים. אוכלוסייה זו יחסית הומוגנית ברמתה הלימודית.

תיכון גולדה הוא תיכון עיוני המגיש תלמידים למבחני בגרות.

הקריטריונים לקבלת תלמידים למגמה זו הם: ציון ממוצע כללי בכל מקצועות הלימוד בסוף כיתה יוד 75 .

במתמטיקה יידרש התלמיד הלומד 3 יחידות לימוד ציון של 90 ומעלה ותלמידים הלומדים 4 יחידות לימוד ציון של 75 ומעלה, 5 יחידות לימוד ציון 60 ומעלה..

5. מבנה התכנית

פרקי יסוד- מבוא לניהול, ניהול השיווק, התנהגות הצרכנים. הפירמה- מבנה, מקורות ההון ודוחות הכספיים.

פרקים מודולוריים: שיווק- אסטרטגיות מוצר, אסטרטגיות המחרה, אסטרטגיות הפצה(ערוצי השיווק) .

אסטרטגיית קידות המכירות.

מימון- ניתוח דו"חות פיננסיים, תכנון פיננסי- ניתוח נקודת האיזון. ערך נוכחי ערך עתידי,

סוגי ריביות, תקצוב הון בתנאי ודאות (ע.נ.ג. ו.ש.ת.פ.)

אתיקה בניהול.

מבנה התכנית שנבחר מתאים לאוכלוסיית התלמידים, מכיוון שידעיותיהם בסיסיות בנושאים הנלמדים ועל כן יש להתחיל בפרקי תשתית, על מנת להבין את המסגרת, את השפה אותה ידברו יכתבו במהלך שנות לימודיהם בבית הספר.

בכיתה יוד, התלמידים קבלו יסודות של מנהיגות אישית (ראה תכנית חלו"מ בנספח א), לכן חלק מסוים מתחום הניהול מבוסס על למידה זו.

6. תוכנית הלימודים

בכיתה י"א ילמדו פרקי היסוד (מבוא לניהול .

בכיתה י"ב ילמדו יתר הפרקים המודולוריים.

במהלך התכנית יושם דגש על ההיבט הניהולי/מנהיגותי, על ההיבט הרב תחומי ותפיסת הפרקים הנלמדים כמשרתים יחידה עסקית אחת כשלם.

הנושאים שנבחרו, מאפשרים לתלמיד להבין:

בפרקי היסוד- תפקידי המנהל/מנהיג בפירמה, הבנת התנהגותו של היחיד כמושפע מגורמים שונים ובסיס העוצמה של הפירמה בהיבט המבני והפיננסי. פרקי יסוד אלו הם תשתית למנהיגות אישית ולניהול פירמה.

בפרקים המודולוריים- בפרקי השיווק, הרחבת הכלים המאפשרים קבלת החלטות- אסטרטגיות שונות.

בפרקי המימון, גורמים פיננסיים המשפיעים על תהליך קבלת החלטות בפירמה.

הרציונל של סדר תכנית הלימודים פורט במסגרת הפסקה, היסוד המארגן של התכנית (עמוד 5)

7. הרעיונות והמושגים המרכזיים של התכנית:

רעיונות מרכזיים:

כללי:

מינהל עסקים נסמך גם על לימודי החלו"מ, הכלכלה, והאזרחות (כפי שהוזכר לעיל המורה המלמד את התכנית מלמד מקצועות אלו והערך המוסף הוא רענון לימודי החלו"מ שנלמדו בי"א להצביע על ההקשרים שבין הכלכלה, שיווק למימון ומתן דגש לזכויות אדם ואזרח בנושא הצרכני).

לימודי מנהיגות מאפשרים לכל אדם להתמודד טוב יותר עם עולם משתנה ודינמי.

אסטרטגיה היא תהליך ניהולי של פיתוח היעדים, המיומנויות והמשאבים של גוף או גופים רבים, לכן הבנת מרכיבי תהליך מסייעות ליחיד ולארגון לתכנן את מעשיו ביעילות.

ניהול:

1. הבנת תפקידי המנהל והצוות הניהולי.
2. תהליך קבלת החלטות כבונה תהליך על פי סדר הגיוני.
3. חשיבותו של המשאב האנושי, מנהלים, עובדים וצרכנים. (הנעה, תגמולים, לחץ, שחיקה) שיווק:

1. תוצאות ניהול השיווק לטפח לקוחות ולשמרם.
2. בשוק משתנה ודינמי, חברות מצליחות עושות שימוש יעיל באמנות תכנון אסטרטגי מכוון שוק.
3. איתור הזדמנויות שיווקיות מאפשרת צמיחה ארגונית או שמירה על הקיים.
4. אמצעים אפשריים לאיתור הזדמנויות: ניהול מידע שיווקי, סריקת הסביבה השיווקית, ניתוח התנהגות הצרכנים, ניתוח ענפים מתחרים, זיהוי פלחי שוק ובחירת שוקי מטרה.
5. המוצר (סחורה או שירות) הוא המרכיב החשוב ביותר בתמהיל השיווק ולכן כל אירגון שואף למצב ולבדל את מוצריו.
6. תוכנית שיווקית כוללת את שם המוצר, המותג מחירו ודרך שיווקו אל הצרכן.
7. משוב, בקרה מאפשר שיפור מתמיד של הארגון.

מימון:

1. מקורות ההון של הפירמה מגוונים ועיקרם, הון עצמי והון זר.
2. מרכיב ההון הזר ביחס להון השוטף הוא החלטה של הפירמה אך הוא טומן סיכוי וסיכון מפני הנזילות שבין הסיכוי לסיכון.
3. לרשות אדם היוזם הקמת חברה עומדות מספר אפשרויות, מחברה פרטית בבעלות יחיד ועד לחברה ציבורית.
4. הדוחות הכספיים מאפשרים שליטה על נכסי החברה.
5. ניתוח הדוחות הכספיים מלמדים על מצבה של הפירמה.
6. התכנון הפיננסי הכולל תכנון נכון של תפוקה שתאפשר רווחים וניתוח כדאיות השקעות הם כלים ניהוליים חיוניים לשימוש.

מושגים מרכזיים:

צורך, רצון, מוצר, שוק, ניהול השיווק, גישות שיווקיות, לקוח, תועלת, שביעות רצון. שרשרת ערך. מודל, מנהל, מנהיגות אישית, מנהיגות עסקית, תיאוריות הנעת עובדים, אפקט פיגמליון, לחץ, שחיקה בעבודה, S.W.O.T, ארגון, מטרה, מטריצה, צמיחה, תמהיל, סביבה שיווקית, צרכן, קונה, תרבות, תרבות משנה, גורמים חברתיים, גורמים אישיים, גורמים פסיכולוגיים, התנהגות קנייה, פלח שוק, משתני פילוח, אסטרטגיה, בידול, מיצוב, תכנון אסטרטגי, תמהיל השיווק, ניהול מדיניות מוצרים, מותג, אריזה, ניהול מדיניות מחירים, ערוצי שיווק וניהולם, אמת בפרסום, קבלת החלטות, הון זר, הון עצמי, מניות, אג"ח, אופציה, דוחות כספיים וניתוחם, מלאי, הון חוזר, תכנון פיננסי, ריבית, ערך נוכחי, ערך עתידי, ריבית ריאלית, ריבית נומינלית, ריבית אפקטבית, הון, ערך נוכחי נקי, שיעור תשואה פנימי.

8. דרכי ההוראה:

מטרת התכנית הייחודית, פיתוח המנהיגות האישית החברתית והעסקית, על כן דרכי ההוראה יכוונו למימוש מטרות אלו. ואלו הם דרכי ההוראה למידה:

א. דיונים בכיתה-*(במסגרת ההוראה הפרונטלית) התלמיד יידרש לקרוא חומרי קריאה רלוונטים לקראת השיעור.

שיעור יונחה על ידי המורה סביב יסוד מארגן. דוגמא: המנהל והפירמה. הדיונים יעזרו לתלמידים להקשיב לדעה שונה מקרב חבריהם תוך כדי פיתוח יכולת ההקשבה. במהלך השיעור התלמיד יציג את השקפת עולמו הכוללת התייחסות לדברי חבריו.
*שימוש במצגות שיציגו תרשימים ודוחות שונים כחלק אינטגרלי מהלמידה.

ב. הצגת נושא- כל תלמיד יציג נושא בכיתה. דוגמה ישווה בין שתי יחידות עסקיות דומות ויציגו בכיתה. (ראה נספח), על מנת להציג את הנושא, התלמיד יאסוף את עצמו ויסייר במרחבים עסקיים יקבע אמות מידה להשוואה, יסיק מסקנות ויציג את כל התהליך שבצע בכיתה. הצגת הנושא יסייעו לתלמיד להיות יוזם, להוביל את עצמו למימוש המטרה ולעמוד בפני חברים ולתת הסברים (הצגת נושא) בכיתה. סוג של מנהל המסביר לדירקטוריון את פעילותו, הצגת הנושא מטפחת את המנהיגות האישית ואת המנהיגות העסקית..

ג. צפייה בסרטים - צפייה בסרט והגשת דו"ח צפייה, משפרת את יכולת התלמיד לברור בין חשוב מאוד לפחות חשוב, ומטפחת את היכולת לביקורת מושכלת.
רשימת הסרטים המומלצים: התאגיד / בקדמת הכיתה / ראשון בין שווים / השאיפה לכוכבים / המרדף/מדוע לא אומרים לנו לעשות/המטרה/החלטת החלטות / אתיקה בארבעה צעדים.

ד. סיורים לימודיים- סיור לימודי בבורסה לניירות ערך או בחברות בעיר פתח תקווה והגשת דו"ח סיור, הסיורים החוץ בית ספריים מסייעים לתלמיד להשוות בין תיאורייה, טכניקה למעשה, כך שבמהלך חייו התלמיד יבין את הגורמים לפערים (אם בכלל) וישליך זאת לדרך חייו, כמו במצב של קבלת החלטות תחת אילוצים.

ה. שימוש בקטעי עיתונות/אקטואליה- התלמיד יהיה מעורב חברתית ועסקית באופן שוטף על ידי קריאת עיתונות יומית והאזנה לתקשורת המשדרת (אינטרנט, רדיו וכו..) בנושאים כלליים בכלל וכלכליים עסקיים בפרט. תלמיד יידרש להקצות זמן אישי לקריאה זו תלמיד שאין ברשותו אינטרנט בבית יוכל לעשות זאת בבית הספר. כל שיעור ראשון, בתחילתו של כל שבוע יפתח בסקירה קצרה של אירועי השבוע החולף ואירועים עתידיים ידועים. הסקירה תבוצע על ידי תלמיד ומשכה בין חמש לעשר דקות.

ו. הרצאות אורח, מומחה בתחומים מגוונים כהקמת עסק, כשיווק מוצר.

(1) בכיתה י"א- הרצאה של מנכ"ל חברה או משהו מטעמו הנושא: אתגרים בניהול חברה
הזדמנות עסקית.

סיוור באזורי תעשייה בעיר פתח תקווה – הכרת קווי ייצור
 (2) בכיתה י"ב- הרצאה של מנהל חברה או מנהל שיווק בנושא אסטרטגיות שיווק
 סיוור בבורסה לניירות ערך ומוזיאון דיסקונט.
 מטרת ההרצאות והסיוור לקשור בין תיאוריה ומעשה, התלמיד יבין למעשה כיצד
 הפירמות בוחרות מטרה או מטרות ומתכננות את האסטרטגייה למימושן.
 . שימוש במאגרי מידע : ספרייה ואינטרנט, מחזק את סבלנותו של התלמיד, את סקרנותו.

9. דרכי הערכה:

דרכי ההערכה מביאים לידי ביטוי את פעילותו של התלמיד במהלך הלמידה ועל כן בנוסף למבחני הידע הרגילים
 התלמיד מוערך על נושאים שונים ומגוונים שחוט מרכזי מכון פעילות זו המנהיגות האישית. איכותם של הצגת
 נושא/הרצאה בכיתה, סיכום סיוור ואחרים אינה רק בביצוע הפעילות אלא ברדך בה בוצעה המטלה.

נושאי ההערכה:

- א. בחנים ומבחנים תקופתיים – ישוקללו במסגרת הציון השנתי.
- ב. הרצאה בכיתה על בסיס מידע תקשורתי בהקשר לנושא נלמד.
- ג. סיכום סיוור במרחבים עיסקיים/חנויות .
- ד. סיכום צפייה מעריכה בתשדיר/פרסום בתקשורת הכתובה.
- ה. כתיבת דוח הנהלה על פי קריטריונים.(במסגרת הפנ"מ- משחק העסקים- יחידה חמישית)

פירוט ציון הבגרות : מבחן מסכם-	90% . (ישוקלל עם ציון השנתי)
הצגת נושא בכיתה-	<u>10%</u>
סה"כ	100%

10. מספר יחידות הלימוד:

א. מבוא לניהול-	סה"כ 23 ש"ש.
ב. שיווק- 1 יחידת לימוד-	סה"כ 70 ש"ש.
ג. מימון- 1 יחידות לימוד -	סה"כ 73 ש"ש.
ד. אתיקה בעסקים-	סה"כ 5 ש"ש.
ה. הרצאות אורח-	<u>סה"כ 9 ש"ש.</u>
ו. סה"כ כללי-	180 שעות.

11. פריסת התכנית:

פריסת התכנית בכיתה י"א		
מס	שיווק	זמן
א	מבוא לניהול	
	המנהל ותפקידיו	2 ש"ש
	גישות בניהול	3 ש"ש
	סגנונות ניהול	5 ש"ש
	מודלים בקבלת החלטות	5 ש"ש
	תיאוריות הנעת עובדים	6 ש"ש
	לחצים בתפקידי ניהול	1 ש"ש
	שחיקה בעבודה	1 ש"ש
ב	ניהול השיווק	

5 ש"ש	מבוא לשיווק- מושגים וגישות	
5 ש"ש	פלח שוק ושוק מטרה	
5 ש"ש	תכנון אסטרטגי מכוון שוק-	
5 ש"ש	התהליך השיווקי	
3 ש"ש	תכנון אסטרטגיות למובילים בשוק, למאתגרים, לנגררים וגומחאים	
	שוקי צרכנים והתנהגות קונים	ג
3 ש"ש	גורמים חברתיים	
3 ש"ש	גורמים תרבותיים	
3 ש"ש	גורמים אישיים	
2 ש"ש	גורמים פסיכולוגיים	
3 ש"ש	תהליך הקנייה	
	מימון	
5 ש"ש	הפירמה – מבנה ומטרות (הנושא משתלב עם הפרק מבוא לניהול)	א
	מקורות ההון של הפירמה	
5 ש"ש	שוק ההון – הבורסה לניירות ערך	
5 ש"ש	הון עצמי (בעלים והון מניות) והון זר (אג"ח, הלוואות)	
	הדוחות הכספיים של הפירמה	ב
6 ש"ש	מאזן	
7 ש"ש	דוח רווח והפסד	
1 ש"ש	דו"ח ייעוד רווחים	
3 ש"ש	תזרים מזומנים	
	כללי	
3 ש"ש	הרצאת אורח- הרצאת מבוא -הנושא תכנון אסטרטגי	
95 ש"ש	סה"כ בשכבת י"א	

פריסת התכנית בכיתה י"ב		
זמן	שיווק	מס
	פיתוח אסטרטגיות שיווק	ד
2 ש"ש	בידול מוצר ואסטרטגית מיצובו בשוק.	
3 ש"ש	פיתוח מוצרים חדשים ואסטרטגיות החדרת המוצר.	
4 ש"ש	מחזור חיי המוצר ואסטרטגיות שיווק במהלך מחזור חיי המוצר.	
	תכנון תכניות שיווקיות	ה
5 ש"ש	ניהול קווי מוצר, מותגים ואריזה.	
	תכנון אסטרטגיות ותוכניות המחרה :	
4 ש"ש	קביעת המחיר	
4 ש"ש	התאמת מחיר	

	ייוזם שינויי מחיר ותגובה עליהם	3 ש"ש
	בחירת ערוצי השיווק, הפרסום, קידום המכירות וניהולם:	
	ערוצי השיווק	4 ש"ש
	הפרסום	2 ש"ש
ו'	ניהול מאמץ השיווק- יישום השיווק	2 ש"ש
	מימון	
ד	ניתוח דוחות פיננסיים	
	יחסים פיננסיים (נזילות, מגוף פיננסי, יעילות פיננסית, רווחיות, הון מניות)	5 ש"ש
	ניתוח השוואתי של יחסים פיננסיים	1 ש"ש
	סדרה עתית של דוחות פיננסיים ויחסים פיננסיים	2 ש"ש
ה	תכנון פיננסי	
	הוצאות קבועות והוצאות משתנות	2 ש"ש
	נקודת איזון תפעולית ושיטות לקביעתה	5 ש"ש
	תרומה שולית ותרומה כוללת	1 ש"ש
	השפעת השינויים במחיר היחידה, בהוצאה השולית ליחידה ובהוצאות הקבועות על נקודת האיזון	5 ש"ש
	השפעת השינויים במחיר היחידה על התרומה הכוללת	2 ש"ש
	ההחלטה על המחיר ותכנון שיעור התשואה	2 ש"ש
	רגישות הרווח למכירות- מגוף תפעולי וסיכון	3 ש"ש
ו	השקעה ותקצוב הון	
	תקצוב הון- התהליך וחשיבותו	1 ש"ש
	ערך עתידי	3 ש"ש
	ערך נוכחי	2 ש"ש
	סוגי ריביות	3 ש"ש
ה	שיטות היוון לבדיקת כדאיות השקעה	
	ערך נוכחי נקי (ע.נ.נ.)	2 ש"ש
	שיעור תשואה פנימי	2 ש"ש
כללי	הרצאת אורח	6 ש"ש
	אתיקה בשיווק ובעסקים	5 ש"ש
	סה"כ בשכבת י"ב	85 ש"ש